

5. Шевчук Л. Розвиток сакрального туризму як фактор активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення / Л. Шевчук // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів : ЛДДФК, 2006. – С. 181–182.

ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ

Ольга Четирбук, Іванна Боднар

Львівський державний університет фізичної культури

Постановка проблеми. Для ефективного розвитку туристичної діяльності є необхідним наявність чотирьох важливих елементів: капіталу, технології, кадрів, туристичних ресурсів.

З огляду на це, недостатньо мати капітал, технології та кадрову команду, а необхідним є наявність туристичних ресурсів. Ресурси, у широкому розумінні цього слова, бувають економічні, природні, культурно-історичні, трудові, фінансові, соціальні, виробничі та ін.

У свою чергу, туристичні ресурси поділяються на природно-кліматичні, соціокультурні, історичні, архітектурні й археологічні, наукові і промислові, видовищні, культові та інші об'єкти або явища, спроможні задовольнити потреби людини в процесі туристичної діяльності [2].

Туристичні ресурси є національним надбанням. Проте ті з них, які мають особливе значення, належать до об'єктів і пам'яток світового значення. Їх перелік встановлює і щорічно оновлює ЮНЕСКО. Вони перебувають під охороною держави, на їх збереження виділяє також кошти Організація Об'єднаних Націй [4].

Ключові слова: українсько-польське прикордоння, туристичні ресурси, транскордонне співробітництво.

Мета статті полягає у з'ясуванні ролі транскордонного співробітництва, як ефективного чинника розвитку туристичних ресурсів в межах українсько-польського прикордоння.

Методи дослідження: аналіз і узагальнення літературних джерел.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням у сфері транскордонного співробітництва та його ролі у розвитку туризму присвячені

праці Мейера А. О. (2009), Клімкевіч Р. М. (2011) Студінецькі В. О. (2013), Потоцького П. О. (2013). Описом та аналізом туристичних ресурсів та дослідженням їх впливу на розвиток туристичної галузі займалися Бейдик О. О. (2011), Кифяк В. Ф. (2014), Рутинський М. Й. (2010).

Виклад основного матеріалу. Транскордонне співробітництво відіграє важливу роль для прикордонних територій України, які стали об'єктом регіональної політики Європейського Союзу. Сучасна лінія державного кордону між Україною і Польщею була встановлена у 1944–1945 рр. Українсько-польське прикордоння має сприятливі зовнішні та внутрішні передумови для розвитку туристичної сфери. Це передусім вигідне географічне положення в Європі на перехресті транс'європейських осей розвитку Захід – Схід та Північ – Південь, на кордоні України з державами Євросоюзу. По обидві сторони лінії кордону збереглися своєрідні цінні природні ландшафти Карпат і Розточчя та історико-культурна спадщина: пам'ятки археології, містобудування, архітектури, народного мистецтва [1].

Туристичні ресурси є ключовим моментом у формуванні іміджу будь-якого регіону. Наявність туристичних ресурсів в подальшому дає змогу формувати туристичну інфраструктуру та визначати можливі туристичні потоки у даний регіон. Як свідчить практика міжнародних відносин, транскордонне співробітництво є ефективним важелем для співпраці у розвитку туризму між країнами, обміну туристичною інформацією, наданням допомоги в підготовці проектів у рамках міжнародних програм [5].

Необхідно виділити ряд передумов, які сприятимуть ефективному розвитку ринку туристичних послуг у контексті транскордонного співробітництва:

- реалізація спільних транскордонних проектів у сфері туризму (для прикладу – парасольковий проект з промоції туристичних можливостей Львівської області та Підкарпатського і Люблінського воєводств;

- використання природно-ресурсного потенціалу для сприяння розвитку різних видів туристичних маршрутів у межах транскордонного регіону (міжнародні туристичні маршрути: «Шляхами бравого солдата Швейка», «Зелене коло», «Шлях Святого Якова, Ель Каміно де Сантьяго» та інші) [5];

- розвиток системи освіти в галузі туризму, спорту та культури;

- наявність спільних туристичних та краєзнавчих центрів.

– сприятливе географічне розташування на перетині транзитних міжнародних шляхів (автомобільних, залізничних, авіаційних) тощо.

Проте, незважаючи на позитивні тенденції розвитку туристичної сфери, існують також проблеми ефективного функціонування ринку туристичних послуг. Дані перешкоди відрізняють туристичну сферу України від країн Європейського Союзу, зокрема Польщі:

- низький рівень розвитку туристичної інфраструктури;
- візовий режим перетину кордонів;
- політична нестабільність;
- низька конкурентоспроможність туристичних послуг;
- неналежний стан туристичних об'єктів та ін. [2].

Таким чином, успішний та ефективний розвиток ринку туристичних послуг в межах українсько-польського прикордоння можливий при чіткій стратегії розвитку з урахуванням привабливості ринку регіонів. На нашу думку, враховуючи привабливий туристичний потенціал регіону є необхідним детальний аналіз наявних туристичних ресурсів та розроблення інноваційного туристичного продукту [3].

Висновок. Розвиток туристичної співпраці в межах українсько-польського прикордоння повинен розглядатися на державному рівні. Необхідно приділити увагу співпраці з розвитку транскордонних туристичних шляхів прикордонних сусідніх областей та воєводств. Досягнення стратегічних цілей виведе відтак на шлях підвищення добробуту та якості життя мешканців прикордонних регіонів, створить широкі можливості для успішної реалізації професійних, освітніх та культурних потреб наших громадян, а головне – перетворить дані регіони на привабливі туристичні дестинації.

Література:

1. Гонтаржевська Л. І. Ринок туристичних послуг в Україні / Лариса Іванівна Гонтаржевська. – Дніпропетровськ : Східний видавничий дім, 2008. – 180 с.
2. Закон України «Про транскордонне співробітництво» від 24.06.2004 р. № 1861-IV.
3. Закон України «Про туризм» від 15.09.1995. № 325/95-ВР.
4. Офіційний Інтернет-сайт Державної служби туризму і курортів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.tourism.gov.ua.
5. Туристичні шляхи Львівщини // Львівська обласна рада. – Львів : Папуга, 2007. – Вид. 1.